

LENI SARIS

Soms geeft het leven gul

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

De kalender meldde, dat het lente was, maar het bleef, zoals gebruikelijk in Holland, veel te koud en voortdurend nat. Vivian Loevenstein bleef een ogenblik bij het boogvenster in een van de zijgangen van het grote ziekenhuis staan en keek naar de triest verregende narcissen in het enige bloemperk, dat de tuin probeerde te sieren. Het zag er allemaal nogal kaal uit, maar dat zou wel beter worden in de loop der jaren. De tuin was nieuw, evenals het gebouw aan de overkant, allemaal wegens noodzakelijke uitbreiding en vernieuwing. In dit ziekenhuis had ze haar verpleegstersopleiding gehad en nu ze op het punt stond om weg te gaan, keek ze met weemoed naar het nieuwe gebouw. Zij zou nooit een van de aardige kamers in het nieuwe zusterhuis bewonen, maar wat deed het ertoe. Het was tenslotte haar eigen keus. Ze had een nogal vermoeiende nachtdienstperiode achter de rug. Soms gebeurde er weinig, en dan trof je het opeens dat, zoals ze het noemde, alle hens aan dek was. Ze gaapte verstolen en trok één voet op.

‘Zeg, Loevenstein, wat sta jij daar als een ooievaar op één poot?’ Aldus het commentaar

van een voorbijlopende assistent, die ze oppervlakkig kende. 'Heb je niets beters te doen?'

'Het is m'n eigen tijd die ik sta te verprutsen,' snibde ze terug.

'Dan verpruts jij je eigen tijd bijzonder dom.' Met een hautain gebaar draaide de jongeman zich om en liep door.

Vivian trok een lang gezicht en wreef nadenkend over haar neus, maar ze zette toch haar vermoeide voet weer naast de andere op de grond.

Nog afgezien van het feit dat ze deze assistent niet mocht, had ze over het geheel genomen weinig meegemaakt van de tedere witgejaste dokter-verpleegsterromantiek, vluchtige avonturen en enkele bestaande en bestendige liefdes buiten beschouwing gelaten. Vivian wist best dat ze de moeite van een tweede blik echt wel waard was, maar ze verwachtte die bewonderende blikken volstrekt niet. Uiterlijk had ze weinig van de zelfverzekerde, bazige, beroepsvriendelijke verpleegster, maar ze deed haar werk met liefde en overtuiging. Ze was, in tegenspraak met haar frêle uiterlijk, de grote grijze ogen en de soms wat verlegen aandoende manier van optreden, in alle opzichten 'een goeie', die van aanpak-

ken wist zonder het er te dik op te leggen. Ze stond wel op haar stuk als het goed was voor de patiënten maar maakte eerder de indruk, dat ze haar zin meer kreeg door geduld dan door te zelfbewust optreden. Patiënten voelden zich zelden door haar gedwongen, maar ze deden wél wat ze zei ‘De ijzeren vuist in het fluwelen handschoentje’, noemde het Hoofd haar en dat Hoofd wist drommels goed dat zij, wegens haar niet geringe omvang, weinig origineel maar duidelijk ‘Dikkie’ werd genoemd. Natuurlijk niet als ze het hoorde, maar op de een of andere onnaspeurlijke manier komt een mens altijd achter zijn bijnamen. Ze leed er overigens niet onder en had tegen goede bekenden eens opgemerkt: ‘Ze weten tenminste wie bedoeld wordt van groot tot klein en tegen die spelddunne wichten kan ik toch niet op, die vinden maat veertig al enorm.’ Dikkie, om de onelegante bijnaam even te handhaven, mocht Vivian graag. Het meisje werkte goed en met overtuiging, ze bleef de patiënt als een mens met een eigen wil zien en ze had gevoel voor humor. Zeuren deed ze ook heel zelden en als ze kwaad werd, had ze er meestal een goede reden toe. Bovendien geloofde ze heel verfrissend wél aan hard werken maar niet aan

tedere dokter-zusterromances en zag de dokters als hardwerkende mensen zonder aureool. Het laatste wat ze verlangde, was zich een dokter als echtgenoot te veroveren. Met zo'n altijd bezige man, die nooit thuis was, kwam er van een huiselijk leven niets terecht, oordeelde ze, vooral als zo'n man aan een ziekenhuis was verbonden en je zelf ook niet de ambitie bezat alleen maar met de stofzuiger en stofdoek door het huis te wandelen en daarna op te zitten en pootjes te geven. Ze was tenslotte verpleegster geworden uit overtuiging en ze wilde dat beroep nog jarenlang blijven uitoefenen. Een jong, bevriend artsenechtpaar was een jaar geleden, kort na hun huwelijk, naar Nieuw-Guinea gegaan en er was een levendige briefwisseling ontstaan. Vivians moeder had met schrik gezien en gehoord, en dus van stap tot stap meebeleefd, hoe enthousiast Vivian werd; eigenlijk had ze de Mesniers vanaf het eerste ogenblik benijd. Het geluk had mevrouw Loevenstein nu ook niet bepaald toegelachen. Ze was tot twee keer toe vrij vlug weduwe geworden. John, uit haar eerste huwelijk met Cees Fransen, was een jaar geleden naar Australië vertrokken en nu had ze voelen aankomen dat Vivian, de enige dochter uit haar

tweede huwelijk, ook weg wilde. Ze had de Mesniers wel willen schrijven: 'Láát haar... laat haar met rust! Ik wil niet dat ook Vivian weggaat... jullie stoken haar op... en ik b́en al zo eenzaam!' Natuurlijk deed ze zoiets niet. Ze kon er Vivian niet van weerhouden haar eigen leven te leiden, maar inwendig nam ze het de Mesniers kwalijk.

Ze zag Vivian groeien naar dat ideaal: uit te vliegen naar Nieuw-Guinea en daar de Mesniers, die dringend behoefte aan haar hadden, te gaan helpen. Dat plan rijpte langzaam, het was beslist geen bevlieging of onbekookt idealisme. De moeder voelde het aankomen dat de dag niet ver was, waarop Vivian zou zeggen: moeder, ik ga naar Nieuw-Guinea. En op een avond, zomaar, nog onverwacht, zei Vivian, op haar gemak met haar moeder genietend van het rustig samen koffiedrinken: 'Ik ben van plan om naar Nieuw-Guinea te gaan, moeder. Ik heb er lang en breed over nagedacht, vooral omdat ik het voor u zo naar vind dat u alleen achterblijft, maar ik kan toch ook niet altijd thuisblijven?'

'Misschien had ik nog de kleine hoop dat het over zou gaan!' Mevrouw Loevenstein klemde haar handen ineen want ze wilde deze

slag, ter wille van Vivian, zo rustig mogelijk opvangen. 'Ik weet wel dat je niet thuis kunt blijven, maar het is zo... zo vé. En zeg nou niet dat er tegenwoordig geen afstanden meer bestaan. Het is afschuwelijk ver weg en ik ken jou, hier heb je maanden mee rondgelopen, het allemaal overdacht en zo'n vast besluit genomen, dat ik eigenlijk niet eens durf te vragen: 'Vivian, weet je zéker, dat je dit wilt?'

'Ik vraag het toch, dat hoor je.'

'Het spijt me zo voor u, maar ik heb dat besluit genomen, er kan niets tussenkomen.'

De grijze ogen waren rustig en waakzaam. 'Ik kan niet anders. Zie het als een roeping, moeder, al klinkt dat nogal overdreven. Toch voel ik het zo. Ik moet gewoonweg gaan, maar ik zoek geen avontuur en ik denk ook niet: 'Nou, het is eens iets anders'. Het is zinvoller werken, ik kan méér doen en híer ben ik wel vervangbaar, maar voor Nieuw-Guinea krijg je niet iedereen. Ik wil graag gaan.'

'En er kan niets tussenkomen!' Het klonk onwillekeurig wat cynisch; Vivians moeder weigerde haar eenzaamheid uit te spelen.

Vivian leunde terug in haar stoel. Er viel op dat moment zo weinig te zeggen en het meisje wist bijna zeker, dat de gedachten van haar moe-

der bij dat andere vertrek waren. Broer John... grote broer... Vivians gezicht vertrok. Ze hield van de tien jaar oudere broer en ze kon het nog steeds niet vergeten, dat hij zonder nog naar zijn moeder en zuster om te zien op de vlieghaven in de sleuf verdwenen was, die naar het vliegtuig voerde dat hem naar Australië zou brengen. Ze had het gevoeld als een verbreken van alle banden en waarom...? waarom? Er gebeurt een auto-ongeluk... zoveel doden, zoveel gewonden... wat gaat erachter schuil? John was niet de enige overlevende geweest en zijn uiterlijke verwondingen vielen mee, maar vanaf die dag was John een onaantastbare vreemde geweest, onbereikbaar, onvriendelijk, snel geïrriteerd en een enkele keer meende Vivian onverbloemde afkeer in zijn ogen te zien.

‘Hij móét ons niet meer!’ had ze gezegd. ‘Hij wil alleen zijn, alles vergeten, ons ook. Waarom prát hij niet? Wat heeft hem zo veranderd?’

‘Ik weet het niet,’ had mevrouw Loevenstein eenvoudig gezegd. ‘We moeten geduld hebben, alleen maar geduld.’

De afkeer in zijn ogen was alleen maar angst geweest, dat Vivian, waarmee hij altijd ondanks het leeftijdsverschil goed had kunnen praten,

hem nu beroepshalve aan het praten zou krijgen, wat hij niet wenste. Vivian had het niet begrepen. Hoe zou ze dat ook kunnen? John bleef sindsdien een ongenaakbare vreemde die zo vlug mogelijk naar het buitenland wilde en op een dag brachten ze die vreemde weg, die zelfs niet meer omkeek, met pijn in hun hart... Ze vroegen zich af of ze nog ooit iets van hem zouden horen. Hij schreef echter wel naar huis, uiterst korte, nietszeggende brieven, waaruit ze alleen wisten, en daar waren ze dan dankbaar voor, dat hij leefde, gezond was en het goed maakte. 'Hij had net zo goed een fotokopie voor enkele dozijnen malen kunnen laten maken,' had Vivian in een bittere bui gezegd. 'Dan zou hij er zonder moeite iedere maand een hebben kunnen posten als het schrijven van de enveloppe en het plakken van de postzegel hem tenminste niet teveel moeite bezorgt. Een bri  f... laat me niet lachen!'

Dat alles was nu meer dan een jaar geleden maar allesbehalve vergeten.

Het leek allemaal nog zo kort geleden en nu had Vivian het besluit genomen om naar Nieuw-Guinea te gaan. Voor hoe lang? Geen mens kon het weten. Als Vivian zich gegrepen voelde door het werk en dat zat er natuurlijk

wel in, dan zou het wel eens langer kunnen duren dan de nu al onoverkomelijk lijkende paar jaren.

Vivian begon voorbereidingen te treffen. Ze waren in het ziekenhuis niet gelukkig met haar aanstaand vertrek en 'Dikkie', die officieel zuster Haslinger heette, vond het méér dan alleen maar jammer. Je kunt iemand leren verpleegster te worden, als zij iets voor het vak voelt, maar een geboren verpleegster en een geboren arts noem ík iemand, die niet alleen weet wat haar of hem geleerd is, maar de dingen aanvoelt. Dat kun je niet léren, dat heb je of je hebt het niet, was een van haar stelregels. Ze begreep ook wel dat Vivian, omdat ze die aangeboren hoedanigheid bezat, weg wilde, een breder arbeidsterrein zocht, maar het speet zuster Haslinger oprecht. Vivian zou nog twee maanden thuisblijven, ze vond dat haar moeder daar recht op had en ze had zich voorgenomen, er een fijne tijd van te maken.

Het was op die koude lentedag, dat Vivian aan het raam afscheid stond te nemen van haar omgeving en tot de werkelijkheid werd teruggeroepen door de opmerking, dat ze als een ooievaar op één poot stond. Roeping... ze had het altijd een vreemd, nogal overdreven